

NOTATKA Z POSIEDZENIA PODKOMISJI DS. WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI Z 3 WRZEŚNIA 2008 DOTYCZĄCEGO INTERPRETACJI PRZEPISÓW O ZBIÓRKACH PUBLICZNYCH

3 września 2008 roku, w godzinach 10:00-12:00 odbyło się posiedzenie sejmowej Podkomisji ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi. Posiedzenie prowadził Tadeusz Tomaszewski, Przewodniczący Podkomisji. W spotkaniu oprócz posłów z podkomisji uczestniczyli m.in.: Elżbieta Chojna-Duch – Wiceminister Finansów, Ewa Adamiak – Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych MF, Krzysztof Stanowski - Wiceminister Edukacji, przedstawiciel MEN w Radzie Pożytku Publicznego, Cezary Galwas - Dyrektor Departamentu Koncesji i Zezwoleń MSWiA oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym Ewa Kulik-Bielińska, Maria Holzer, Jacek Michałowski i Magda Pękacka z Forum Darczyńców, a także: Jakub Wygnański (FIP), Grzegorz Gruca (PAH), Anna Mazgał (OFOP), Grzegorz Makowski (ISP). Obecni byli także przedstawiciele Departamentu Pożytku Publicznego: Dyrektor Krzysztof Więckiewicz i Wicedyrektor Piotr Kontkiewicz.

Posiedzenie poświęcone było dwóm zagadnieniom:

- podsumowaniu akcji przekazywania 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego oraz informacji o proponowanych zmianach prawnych
- problemom związanym z interpretacją przepisów dotyczących zbiórek publicznych.

Niniejsza notatka obejmuje relację ze części spotkania poświęconego przepisom o zbiórkach publicznych.

W tej części spotkania przewodniczący Podkomisji oddał najpierw głos wiceministrowi Stanowskiemu, który 4 lipca br. wystosował do MSWiA pismo popierające postulaty organizacji prowadzących zbiórki publiczne, zebrane i przekazane do MSWiA przez Forum Darczyńców (w piśmie z 18 czerwca).

Minister Stanowski wyjaśnił na wstępie, że zainteresowanie MEN problemami organizacji pozarządowych wynika z faktu, że najwięcej zarejestrowanych w Polsce organizacji (ponad 60%) działa w obszarze edukacji, a następnie przedstawił stanowisko kierownictwa jego resortu wobec obowiązujących interpretacji przepisów o zbiórkach publicznych. W stanowisku tym poparł wniosek organizacji pozarządowych o zmianę znowelizowanego 6 listopada 2003 roku *Rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie sposobów przeprowadzania zbiórek publicznych oraz zakresu kontroli nad tymi zbiórkami* (Dz.U. 199 poz. 1947) uznającego wpłaty darowizn na konto organizacji za formę zbiórki publicznej. Podkreślił, że zdaniem MEN traktowanie wpłat na konto organizacji jako formy zbiórki publicznej jest wypaczeniem ducha ustawy, a regulacje dotyczące zbiórek powinny obejmować jedynie zbieranie anonimowych datków w gotówce lub w naturze. Minister Stanowski wykazał prawną i praktyczną absurdalność rozszerzenia form zbiórki na wpłaty na konto i poparł postulaty organizacji o doprecyzowanie w rozporządzeniu niektórych przepisów wykonawczych dotyczących zbiórek (m.in. uproszczenie warunków i kryteriów, które należy spełnić, żeby uzyskać pozwolenie na zbiórkę, złagodzenie wymogów co do czasu przedstawiania sprawozdania oraz konieczności zamieszczania ogłoszenia prasowego o rezultatach zbiórki). Minister dodał, że w związku z istnieniem od kilku lat ustawy o

działalności pożytku publicznego należałoby rozważyć zwolnienie z obowiązku ubiegania się o pozwolenie na przeprowadzenie zbiórki organizacje posiadające taki status.

Za wyłączeniem z rozporządzenia wpłat na konto opowiedzieli się wszyscy obecni na spotkaniu przedstawiciele organizacji pozarządowych, przytaczając różne argumenty. Dowodzą m. in., że rozszerzona interpretacja zbiorów publicznych powoduje komplikacje dla organizacji, które w obawie, że ich apel o środki zostanie odebrany jako zbiórka, ograniczają działania fundraisingowe. Przepisy o zbiórkach publicznych nakładają ponadto na organizacje dodatkowe wymagania sprawozdawcze, co prowadzi do sytuacji, że jedna organizacja musi sprawozdawać do kilku organów (m.in. minister właściwy, MPiPS, Urząd Skarbowy, MSWiA).

W odpowiedzi reprezentant MSWiA przytoczył stanowisko Ministerstwa, w którym podkreślił, że o uznaniu danej czynności za zbiórkę publiczną decyduje jej publiczny charakter, a nie forma przekazania środków. Jednocześnie przyznał, że zamieszczona na stronach MSWiA interpretacja podciągająca pod zbiórkę publiczną sam fakt podawania do publicznej wiadomości nr konta organizacji była zbyt daleko idącą i poinformował, że po otrzymaniu listu od Forum Darczyńców informacja ta została usunięta ze strony internetowej. Odnosząc się do zarzutów o nadinterpretację ustawy przez MSWiA kilkakrotnie zaznaczył, że Ustawa o zbiórkach publicznych pochodzi z roku 1933, i dlatego nie uwzględnia jako formy zbiórki wpłat na konto bankowe. Argumentacja ta została zakwestionowana przez przedstawicieli środowiska pozarządowego, którzy na dowód tego, że problem nie tkwi w ustawie a w niezrozumieniu przez MSWiA różnicy między pozyskiwaniem środków na działalność organizacji (po ang. fundraising) a zbiórką publiczną, przytoczyli przykład przepisów o zbiórkach publicznych z Wielkiej Brytanii. Przepisy te nowelizowane w roku 2006 za zbiórkę publiczną uznają jedynie środki bezpośrednio zbierane w gotówce lub naturze podczas kwest ulicznych i przez domokrażców. Wszelkie inne formy pozyskiwania środków, które są dokumentowane w momencie ich przekazania (SMSy charytatywne, audiotele, mailing z prośbą o wsparcie, etc.), a przez to mogą być potraktowane przez przekazującego jako darowizny podlegające zwolnieniu od podatowania nie są traktowane jako zbiórka publiczna ale zbieranie funduszy na działalność organizacji. Dodatkowo przedstawiciele organizacji argumentowali, że przedstawiciele MSWiA bezprawnie interpretują jako zbiórkę publiczną darowizny przekazywane przez SMS, gdyż ta forma zbierania pieniędzy nie jest ujęta nawet w rozporządzeniu. Postulowali też taką zmianę rozporządzenia, by eliminowało arbitralność w decydowaniu o kryteriach, jakie spełniać ma wniosek o pozwolenie

Na pytanie Przewodniczącego Podkomisji o dalsze plany MSWiA w związku z postulatami organizacji pozarządowych przedstawiciel Ministerstwa zapewnił, że przedstawi relację z posiedzenia Podkomisji kierownictwu resortu i do końca września zapadną decyzję w sprawie ewentualnych prac nad zmianą kwestionowanych przez organizacje przepisów.

Ewa Kulik-Bielińska z Forum Darczyńców zasugerowała, by prace te toczyły się z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych. zaproponowała zorganizowanie spotkania organizacji z przedstawicielami MSWiA, na którym przedstawiciele organizacji przybliżyliby urzędnikom ministerialnym różnice między zbiórką publiczną i innymi metodami fundraisingu oraz przedstawili swoje postulaty. zaproponowała też, by po tym spotkaniu ukonstytuowała się wspólna grupa robocza do przygotowania zmian rozporządzenia, łącznie z wzorem

wniosku o pozwolenie i sprawozdanie ze zbiórki. Propozycja ta została poparta przez Przewodniczącego Podkomisji, Tadeusza Tomaszewskiego. Przedstawiciel MSWiA na wyraźne domaganie się od przewodniczącego Komisji ustosunkowania się resortu do tej propozycji, powiedział, że resort chętnie je zorganizuje.